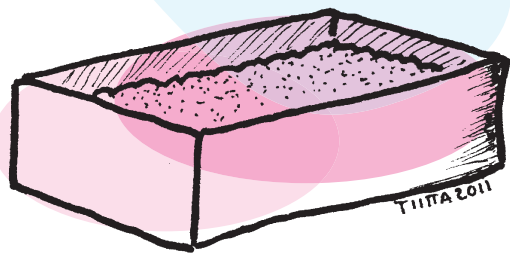

PISSAT VÄÄRÄSSÄ PAIKASSA?

SELVITÄ KISSASI
VIRTSAONGELMIEN
SYY

KISSA ON TAVALLISESTI helppo ja siisti lemmikki. Kissanpentua ei tarvitse opettaa erikseen asioimaan hiekkalaatikolla, vaan se seuraa emonsa esimerkkiä ja alkaa tutustua tarpeidentekopaikkaan jo melkein heti, kun se oppii liikkumaan. Oikeassa luovutusiässä (12 vk) uuteen kotiin siirtyvä pentu on yleensä täysin sisäsiisti. Tavallisesti kissa tottuu sillä käytössä olevaan kuivikkeeseen ja asioi siinä mielellään.

JOSKUS KUITENKIN KÄY NIIN, että aiemmin sisäsiisti kissa alkaa pissaila muuallekin kuin hiekkalaatikkoon. Syynä tähän voi olla fyysinen sairaus tai stressi. Mikäli kissa alkaa pissata väärin paikkoihin, kannattaa syy selvittää mahdollisimman pian, jottei siitä jää pysyvää tapaa.

TÄSSÄ ESITTEESSÄ KERROTAAN lyhyesti kissojen yleisimmistä virtsatiesairauksista sekä stressitekijöistä, jotka voivat aiheuttaa väärin paikkoihin pissailua. Esitteessä annetaan myös vinkkejä, joilla kissan stressiä voidaan mahdollisesti helpottaa.

KISSOJEN VIRTSATIEVAIVAT OVAT MELKO YLEISIÄ, JA SIKSI NIIDEN MAHDOLLISSUUS TÄYTYY AINA SELVITTÄÄ ELÄINLÄÄKÄRIKÄYNNILLÄ JA VIRTSANÄYTTEEN TUTKIMUKSELLA.

Virtsatiesairauksien yhteydessä kissa yhdistää virtsatesta tuntuvan kivun hiekkalaatikkoon ja yrittää virtsata muuhun paikkaan ehkäistäkseen kivun tunnetta. Usein paikka on jokin pehmeä alusta, kuten sohva, sänky tai matto. Väärään paikkaan pissaaamista ei välttämättä tapahdu usein, välissä voi kulua jopa viikkoja. Monet kissat ovat mestareita piilottamaan kipuaan.

Virtsatiesairaudesta kärsivällä kissalla voi olla yksi tai useampia seuraavista oireista: väärään paikkaan virtsaaminen, käytöksen muuttuminen, lisääntynyt virtsaaminen, virtsan määrä on pieni, kyvyttömyys virtsata, sukuelinten nuoleminen, pitkittynyt virtsaamisasennossa oleminen, kivulias tai vaivalloinen virtsaaminen, punertava virtsa, ruokahalun menetys. >>

YLEISIÄ VIRTSATIESAIRAUKSIA:

TULEHDUKSET. Virtsatietulehdus on tavallisesti kolibakteerin aiheuttama. Kolibakteeri siirtyy suoliston puolelta virtsateihin, etenkin ummetuksesta kärsivillä, ikääntyvillä kissoilla. Bakteerit rikkovat rakon limakalvoa, mikä aiheuttaa kipua. Virtsarakon ohella on hoidettava myös mahdollista ummetusta. Myös nuori kissa voi sairastua virtsatietulehdukseen.

VIRTSAKITEET JA -KIVET. Joillain kissoilla on alttiut virtsan kiteytymiseen rakossa ja virtsakivien syntyyn. Tilanne voi olla hengenvaarallinen, jos virtsaputki tukkeutuu kokonaan. Ruokavaliolla on vaikutusta virtsakiteiden ja -kivien syntyyn.

IDIOPAATTINEN KYSTIITTI on kivuliaan virtsarakon oireyhtymä, jota esiintyy myös ihmisillä. Stressillä on voimakas yhteys oireiden ilmenemiseen. Virtsarakosta säteilevä kipu voi aiheuttaa seuraavia oireita: verta virtsassa, toistuva virtsaaminen tai virtsaamisyritykset, virtsaamattomuus, kipu virtsatessa, ääntely virtsatessa ja väärin paikkoihin virtsaaminen. Idiopaattisen kystiitin tärkeä hoitomuoto on kivunlievitys sekä mahdollisten stressitekijöiden poistaminen kissan elämästä.

STRESSI JA VÄÄRIIN PAIKKOIHIN VIRTSAAMINEN

Mikäli väärin paikkoihin pissaevalta kissalta ei löydy eläinlääkärin tutkimuksessa fyysistä vaivaa, voi seuraavista kohdista olla apua, kun mietitään syytä kissan stressiin ja mahdollisia keinoja vähentää sitä.

VÄÄRÄNLAINEN HIEKKALAATIKKO: Monet kissat suosivat avonaista hiekkalaatikkoo. Katolliset laatikot saavat kissan tuntemaan itsensä turvattomaksi (ei pako-tietä), tai haju katollisen laatikon sisällä voi olla kissasta epämiellyttävä. Hiekkalaatikon tulee olla tarpeeksi suuri. Korkeat laidat antavat hyvin tarvittavan suojan.

VÄÄRÄNLAINEN HIEKKA: Kissat ovat yksilöitä, yhdelle sopii monenlaiset hiekat, kun toinen taas ei voi sietää kuin yhdenlaista hiekkaa. Jos haluat vaihtaa hiekkamerkkiä, totuta kissa uuteen hiekkaan vähitellen lisäämällä sitä vanhan hiekan sekaan. Hiekkaa tulee olla laatikossa riittävän paksu kerros, jotta kissalta onnistuvat kaivaminen ja peittäminen.

LIKAINEN HIEKKALAATIKKO: Kissat ovat tarkkoja puhtaudesta; jätökset on poistettava laatikosta päivittäin, mieluiten mahdollisimman nopeasti.

HIEKKALAATIKKO ON VÄÄRIN SIOITETTU: Laatikko tulee sijoittaa mahdollisimman kauas kissan ruokailu- ja lepopaikoista. Laatikon tulee olla rauhallisessa ja meluttomassa paikassa, josta on näköyhteys ovelle. Ongelmia saattaa tulla, jos kissa tuntee olonsa uhatuksi tarpeilla käydessään (esim. lapset, koira tai toiset kissat voivat häiritä).

HIEKKALAATIKOITA ON LIIAN VÄHÄN: Hiekkalaatikoita tulisi olla vähintään yhtä monta kuin asunnossa on kissoja.

VANHA KISSA. Ikääntyvillä kissoilla saattaa esiintyä erilaisia nivelvaivoja, kuten nivelrikkoa. Hiekkalaatikon hyppääminen tai virtsaamis- ja ulostamis-asento voi tuottaa kipua. Hiekkalaatikon reunojen tulisi olla matalat. Tilannetta voi helpottaa erilaisilla ravintolisillä ja niveliä tukevalla ruoalla. Tarvittaessa eläinlääkäri voi määrätä kissalle kipulääkettä.

KISSA ON LEIKKAAMATON: Virtsalla merkkailu on täysin normaalia kissan käytöstä ja etenkin kolleilla tämä käytös korostuu. Kissat vaihtavat paljon tietoa hajumerkkien välityksellä esim. sukukypsyydestään. Kissan leikkaaminen useimmiten lopettaa merkkailukäytöksen. **Huom! Myös leikkaamaton kissa voi kärsiä virtsatiesairaudesta.**

TALOUDESSA ON USEITA KISSOJA: Jos kotona on useampia kissoja, merkkailukäytös saattaa korostua kissan puolustaessa omaa reviiriään. Kaikilla kissoilla tulisi olla oma rauhallinen nukkumapaikka asunnossa. Pienessä asunnossa kannattaa käyttää kaikki neliöt hyödyksi: piilopaikkoja ja kiipeilypuita kannattaa laittaa katon rajaan asti. Kissat ovat herkkiä muutoksille, joten jos kissat ovat kehittäneet toimivan systeemin, älä turhaan sekoita sitä!

UUSI TULOKAS: Jos perheeseen hankitaan uusi kissa, tulee esittelyt tehdä asianmukaisesti uuden kissan ja perheen aiemman kissan välillä. Esittelyn huolellinen valmistelu on paljon helpompaa kuin kissojen epäsovun korjaaminen jälkikäteen.

Kissoja ei kannata päästää samaan tilaan heti ensimmäisenä päivänä, vaan tulokkaalle valmistellaan oma huone, jossa se voi rauhassa totutella uuteen kotiinsa. Omassa rauhassa kissa tutustuu helpommin muiden kissojen hajuihin, jolloin reviirien muodostaminen helpottuu. Tutustuttaminen kannattaa aloittaa hajujen vaihdolla; silitä perheen aiempaa kissaa kankaalla, minkä jälkeen silitä myös uutta kissaa samalla kankaalla.

Uuden kissan huoneeseen voi myös tuoda jonkin aiemman kissan tavaran ja vaihdella tavaroita huoneesta toiseen, jotta kumpikin saa tutustua toistensa hajuihin. Hajujen vaihto tulisi tehdä ainakin kaksi päivää ennen kuin kissat kohtaavat. Näin uudessa kissassa on perheen aiemman kissan tuttu haju.

Kissojen välisiä ja muita stressitilanteita voi helpottaa naamaferomonin (Feliway) avulla. Virtsatahrat tulee puhdistaa huolellisesti virtsaa hajottavalla pesuaineella (esim. Urine Off -spray), ettei kissa merkitse paikkaa uudelleen.

TEKSTI: ELÄINLÄÄKÄRI
TUIJA SALMINEN JA
ELÄINSUOJELUYHDISTYSTEN
KUMMIT RY

TÄMÄ ESITE ON
LADATTAVISSA MYÖS:
WWW.ESYJENKUMMIT.NET
WWW.SFY.FI/MATERIAALIT

